Letisko v Bratislave v počte cestujúcich rastie. Konkuruje mu však blízky Schwechat. SNÍMKA: ARCHÍV HN

Zanedbávanie letectva nás oberá o milióny

DOPRAVA

Slovensko nemá podľa odborníkov dostatočne vyriešený koncept rozvoja letectva na území Slovenska.

Vladimíra Púpavová ©hn
vladimira.pupavova@mafraslovakia.sk

Bratislava – Minimálne sto miliónov eur ročne má Slovensko stáť ignorovanie dlhodobej stratégie leteckej dopravy. Dlhé roky ju totiž nemáme spracovanú a rezort dopravy podľa Antonína Kazdu, profesora Katedry leteckej dopravy Žilinskej univerzity, tomuto problému nevenuje dostatočnú pozornosť. Dôsledkom toho na Slovensko nelieta dostatok medzinárodných liniek v porovnaní s inými štátmi a je preto menej zaujímavé pre zahraničných turistov. „Ak by sme únik 3,7 milióna cestujúcich v porovnaní s Českom skúsili vyjadriť finančne a použili hodnoty dvanásť eur za cestujúceho, poplatok za parkovanie pri priemernej štvordňovej ceste deväť eur a útratu na letisku štyri eurá, došlo za minulý rok zo Slovenska k ‚úniku' približne 118-tisíc eur len za jeden rok," tvrdí Kazda.

Slovensko zaspalo, susedia sa tešia

Ministerstvo dopravy sa však bráni. „Každé letisko má svoju špecifickú situáciu a štát nie je vo všetkých majoritným akcionárom. Znamená to, že je to úloha aj pre samosprávy, ako podporiť a rozvíjať leteckú dopravu v regiónoch," upozorňuje hovorkyňa ministerstva dopravy Karolína Ducká.

Zo stagnácie Slovenska majú profitovať okolité štáty, konkrétne bázy vo Viedni, v Budapešti, Krakove, Katoviciach a v Prahe. Od roku 2016 ide o nárast „úniku" až o 840-tisíc cestujúcich. To má, samozrejme, dosah aj na ekonomiku. Orientačná suma, o ktorú štát príde, má ročne predstavovať zhruba sto miliónov eur. Zo šiestich medzinárodných slovenských letísk sú v zisku len dve, a to v Košiciach a na Sliači.

„V súčasnosti sa pracuje na aktualizácii Koncesnej stratégie, ktorá určí možné varianty smerovania nášho najväčšieho letiska s cieľom zabezpečiť jeho ďalší rozvoj," tvrdí Ducká z rezortu dopravy. Ďalšie fungovanie letiska a prípadné investície bude musieť posvätiť parlament. Báza v hlavnom meste síce žne úspechy s rastúcim počtom cestujúcich, no v blízkom čase bude potrebovať ďalšie investície nutné na jej chod.

> Vytvoriť národného dopravcu bez prípravy môže spôsobiť straty.
>
> **Antonín Kazda,** profesor Katedry leteckej dopravy Žilinskej univerzity

Letecký dopravca nie je cesta

Kazda nevidí optimisticky ani plány vytvoriť národného leteckého dopravcu, ktorého navrhuje strana SNS na čele s predsedom parlamentu Andrejom Dankom. Ten by chcel prostredníctvom nových leteckých spojení naučiť Slovákov lietať. Podľa odborníkov treba byť radšej triezvi a opatrní. „Je to neštandardný spôsob riešenia, ktorým by sa Slovensko vrátilo niekde do 60. rokov. Svet sa v leteckej doprave už dávno posunul vpred. Vytvoriť národného dopravcu bez dlhodobej prípravy môže spôsobiť potenciálne straty," tvrdí Kazda.

V Strategickom pláne rozvoja dopravy Slovenskej republiky do roku 2030 sa letecká doprava spomína len okrajovo. V 128-stranovom dokumente je jej venovaných len pár strán. Na porovnanie, susedné Česko má vypracovanú podrobnú koncepciu leteckej dopravy na obdobie rokov 2016 až 2020 na 90 stranách. Obsahuje údaje o rozsahu využívania leteckej dopravy z územia Česka. Napríklad aj presné počty cestujúcich z územia Česka, ale aj to, koľkí využívajú letiská v iných štátoch. V okolitých štátoch každý disponuje podobnou koncepciou, až na Slovensko. Odborníci na leteckú dopravu sa zhodli, že práve to chýba na Slovensku. Problémom nie je len osobná letecká doprava. „Slovensku zásadne chýba dlhodobá stratégia vo vzťahu k letectvu, nielen k osobnej leteckej preprave, ale aj k vojenskému letectvu alebo dopravnému letectvu," tvrdí bývalý šéf letiska Sliač Ľubomír Krupár.

V SKRATKE

Poisťovňa MetLife vykázala zisk

Bratislava – Poisťovňa MetLife dosiahla v minulom roku na Slovensku podľa neauditovaných výsledkov čistý zisk 16,4 milióna eur. Technické rezervy, ktoré slúžia na krytie záväzkov do budúcnosti, predstavovali 576,2 milióna eur. Poisťovňa ku koncu decembra minulého roka vykazovala aktíva vo výške 814,7 milióna eur. Poisťovňa pôsobí na Slovensku takmer 23 rokov. Licencia Národnej banky Slovenska jej bola udelená koncom septembra 1995. (TASR)

Predaj nových áut v Nemecku medziročne klesol

Berlín – Predaj nových áut v Nemecku v septembri medziročne klesol až o 30 percent, keďže výrobcovia sa snažili prispôsobiť sa novému režimu testovania emisií WLTP. Uviedli to zdroje oboznámené so situáciou, ktoré nechceli byť menované. Podľa týchto zdrojov v septembri zaregistrovali úrady v Nemecku len 200-tisíc nových áut. (TASR)

Grécko chce splniť fiškálne ciele

Atény – Grécko dúfa, že na budúci rok nebude musieť zrealizovať zníženie dôchodkov, ktoré prisľúbilo veriteľom. Vyplýva to z návrhu rozpočtu na rok 2019, ktorý vláda predložila do parlamentu. Vláda počíta s rýchlejším rastom ekonomiky, so znižovaním nezamestnanosti a s vyššími daňovými príjmami. Vláda očakáva v roku 2019 primárny prebytok, do ktorého sa nezapočítavajú náklady na obsluhu dlhu, vo výške 3,96 percenta HDP. To by sa Aténam malo podariť aj bez pôvodne plánovaného zníženia dôchodkov. Veritelia požadujú primárny prebytok nad úrovňou 3,5 percenta HDP. Grécke ministerstvo financií počíta v budúcom roku s nárastom HDP o 2,5 percenta po 2,1-percentnom v tomto roku. (TASR)

MÓDA

H&M niekde neplatí ani životné minimum

Praha – Módny reťazec H&M čelí obvineniam, že niektorým svojim zamestnancom neplatí primeranú mzdu. Zamestnanci v Ázii a vo východnej Európe musia odpracovať nadčasy, aby sa vôbec uživili.

H&M je so 4 800 obchodmi v 69 krajinách najväčším módnym reťazcom na svete po spoločnosti Inditex, ktorá vlastní napríklad sieť obchodov Zara. Podľa Clean Clothes Campaign nenaplnila švédska firma to, k čomu sa pred piatimi rokmi zaviazala. Platiť 850 tisícom textilných robotníkov aspoň životné minimum. Aliancia tvrdí, že nezarábajú ani polovicu. Veľa ľudí je preto nútených pracovať nadčasy, čím zároveň prekračujú zákonné limity. Iní zase dostanú minimálnu mzdu len vtedy, ak vďaka nadčasom splnia výrobný cieľ. Tento stav definuje Organizácia Spojených národov ako nútenú prácu. Spoločnosť H&M sa obhajuje tým, že stratégiu primeranej mzdy aplikovala najmenej v 600 továrňach u 930-tisíc pracovníkov textilných tovární. S alianciou Clean Clothes Campaign sa švédska spoločnosť nezhodne na tom, ako by sa mohla v textilnom priemysle dosiahnuť zmena. „Neexistuje žiadna univerzálna úroveň minimálnej mzdy. Jej výšku by mal určovať pracovný trh prostredníctvom vyjednávania medzi zamestnancami a zamestnávateľmi," reagovala hovorkyňa značky.

Eva Moniová, idnes.cz

INZERCIA

17. 17. CE CE ZA ZA AR AR 18' 18' 17. 17.

SLÁVNOSTNÉ ODOVZDÁVANIE OCENENIA CE ZA AR 2018 SLEDUJTE DNES NA DVOJKE

17. 17. CE CE ZA ZA AR AR 18' 18' 17. 17.

POD ZÁŠTITOU PREZIDENTA SLOVENSKEJ REPUBLIKY A PRIMÁTORA HLAVNÉHO MESTA SLOVENSKEJ REPUBLIKY BRATISLAVY

VYHLASOVATEĽ: Slovenská komora architektov

GENERÁLNY PARTNER: techo ROYAL AHREND COMPANY

HLAVNÝ PARTNER: STYLA

ORGANIZAČNÍ PARTNERI: LOCOAGENCY, Kde Coloradam

HLAVNÍ PARTNERI: ANDREA SHOP, VELUX, LAUFEN, baumit.com

PARTNER DOBREJ ARCHITEKTÚRY: VÚB BANKA, ALUPROF, wiesner hager, Loxmed, YTONG, ProCeram

PARTNERI: Smart Light, SCHÜCO, RENOMIA, IDONA, ISOVER, Cemix, Milliken, KLUDI, SEDITA, SOPKA, nmc, SHADOW SYS, REMING CONSULT, BRATISLAVSKÝ SAMOSPRÁVNY KRAJ, BRATISLAVA

PARTNER MOBILITY: BMW

GENERÁLNI MEDIÁLNI PARTNERI: rtv:, :2, HN HOSPODÁRSKE NOVINY

HLAVNÍ MEDIÁLNI PARTNERI: ARCH, ASB, EUROSTAV, SITA

HN16006